

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΔΕΣΙΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕ ΤΗΝ Ε.Ο.Κ.

Ὑπὸ Δρος ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΓΡ. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν

1. Ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.) συνεπάγεται : α) *Τὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν* τῆς Χώρας μετὰ τῶν λοιπῶν ἔξ Χωρῶν τῆς Κοινότητος, ἥτοι τὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν εἰς τὰς μεταξὺ αὐτῶν συναλλαγάς, ὡς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς κοινοῦ δασμολογίου ἐναντι τῶν τρίτων Χωρῶν καὶ β) *Τὴν οἰκονομικὴν ἐνοποίησην* τῶν Χωρῶν τῆς Κοινότητος, ἥτοι τὴν καθιέρωσιν κοινῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς.

2. Ἡ σύνδεσις τῆς Χώρας μετὰ τὴν Ε.Ο.Κ. συνετελέσθη. Ἀνακύπτει συνεπῶς ἄμεσον τὸ πρόβλημα *τῆς προσαρμογῆς τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας* πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας τῆς συνδέσεως. Ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς προσαρμογῆς αὐτῆς δεόν νὰ εἶναι : Ἡ, ἐν ὄψει τοῦ εὐρυτέρου χώρου τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ μεταξὺ τῶν Χωρῶν αὐτῆς ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ριζικὴ ἀναπροσαρμογὴ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἵνα καταστῆ αὕτη ἱκανή : α) πρὸς συνεχεῖ ἀύξησιν τοῦ ὄγκου τῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὴν εὐρεῖαν ἀγορὰν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος καὶ β) πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων, ἅτινα θὰ εἰσρεύσουν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ εἰς τὴν ἔσωτερικὴν μας ἀγορὰν ἐκ τῶν λοιπῶν Χωρῶν τῆς Κοινότητος.

3. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα αὕτη καταστῆ διεθνῶς ἀνταγωνιστικὴ, δεόν νὰ ἔχη ὡς κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ κόστους αὐτῆς. Αὕτη θὰ ἐπιτευχθῆ : α) διὰ τοῦ ταχέως καὶ πλήρους ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ὀργανωτικῶν μεθόδων καὶ τῶν τεχνικῶν μέσων τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἥτοι διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ β) διὰ τοῦ δραστικοῦ περιορισμοῦ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἐπιβαρύνσεων τοῦ κόστους αὐτῆς.

4. Πρωτοπόρος καὶ πρωτεργάτης τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς θὰ εἶναι ὁ ἰδιώτης παραγωγός, ἥτοι ὁ ἀγρότης, ὁ βιοτέχνης καὶ ὁ

βιομήχανος. Δέον όμως ή προσπάθεια αὐτῶν νά τύχη τῆς συντόνου ἐνισχύσεως τοῦ Κράτους, στενῶς συνεργαζομένου μετὰ τῶν παραγωγικῶν τάξεων. Ἀποφασιστικῆς σπουδαιότητος, διὰ τήν ἐπιτυχίαν τῶν ὡς ἄνω σκοπῶν, εἶναι τὰ θέματα :

α) τῆς ἐπαρκοῦς χρηματοδοτήσεως τῆς παραγωγῆς, β) τῆς προσηκούσης μεταρρυθμίσεως, ἐπί τῷ τέλει προσαρμογῆς αὐτῶν εἰς τήν νέαν οἰκονομικήν πραγματικότητα, βασικῶν θεσμῶν τοῦ οἰκονομικοῦ βίου (θεσμοῦ ἑταιριῶν, ἐπιμελητηρίων κ.λ.π.), γ) τῆς ἐνδεικνυομένης κοινωνικῆς πολιτικῆς (ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἀσφαλίσεως κ.λ.π.) καί δ) τῆς ἐπιβαλλομένης φορολογικῆς πολιτικῆς.

5. *Ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους* — με τήν ὁποίαν θέλομεν ἀσχοληθῆ εἰδικώτερον ἐν τοῖς ἐπομένοις — δέον νά ἀναδιαρθρωθῆ, ἐπί τῷ σκοπῷ, ὅπως : α) ἐναρμονισθῆ τὸ φορολογικὸν ἡμῶν σύστημα πρὸς τὰς ἐκ τῆς συμφωνίας συνδέσεως τῆς Χώρας μας με τήν Ε.Ο.Κ. ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις καί δημιουργουμένης συνθήκας, β) ἀρθῆ πᾶσα ἀντιοικονομικὴ ἐπιβάρυνσις τοῦ κόστους τῶν προϊόντων φορολογικῆς φύσεως, εἴτε ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, εἴτε ὑπὲρ τρίτων εἰσπραττομένη, γ) παρασχεθῶσι φορολογικὰ κίνητρα, διὰ τήν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, διὰ τήν αὔξησιν τοῦ ὄγκου καί διὰ τὸν κατάλληλον προσανατολισμὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων καί ἐν γένει διὰ τήν ἐπίσπευσιν τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς πρὸς τὰς συνθήκας καί τοὺς ὅρους τῆς συνδέσεως τῆς Χώρας με τὸν εὐρύν χῶρον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καί δ) ἐξαλειφθῆ τὸ ἀντικοινωνικόν, ἀντιοικονομικόν καί ἀντιδημοσιονομικόν φαινόμενον τῆς φοροδιαφυγῆς.

6. Γνωρίζομεν, ὅτι τὸ Δημόσιον ἐπηρεάζεται, ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῶν νέων δεδομένων τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, ἐκ τοῦ πρώτου ἐμφανοῦς γεγονότος τῆς, ἐκ τῆς συνδέσεως μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ἀπωλείας ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ του, ὀφειλομένης : α) εἰς τήν σταδιακὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς Ε.Ο.Κ. καί πρὸς αὐτὴν ἐξαγωγῶν καί εἰσαγωγῶν, β) εἰς τήν σημαντικὴν μείωσιν τῶν εἰσαγωγῶν καί ἐξαγωγῶν μας ἀπὸ καί πρὸς τρίτας χώρας, ἐκτὸς τῆς Ε.Ο.Κ., ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰσπράττονται, βάσει τοῦ ἰσχύοντος ἑλληνικοῦ δασμολογίου, ὑψηλότεροι δασμοὶ εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς, γ) εἰς τήν βάσει τῶν διατάξεων τῆς συμφωνίας, ὀφειλομένην παρ' ἡμῶν κατάργησιν παντὸς φόρου, τέλους ἢ δικαιώματος ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καί παντὸς τρίτου, ὅστις θέλει κριθῆ, ὅτι ἔχει «ἀνάλογον ἀποτέλεσμα» πρὸς μειουμένους καί τελικῶς καταργητέους εἰσαγωγικούς ἢ ἐξαγωγικούς δασμούς, ἢ ὅτι παρεμποδίζει τήν ἀνάπτυξιν τῆς μετὰ τὴν Ἑλλάδος καί Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐλευθερίας κυκλοφορίας τῶν προσώπων, τῶν ὑπηρεσιῶν καί τῶν κεφαλαίων, ἢ, ἐν γένει, ὅτι νοθεύει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Χώρας μας τὸ καθεστῶς τοῦ ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγκαθίσταται δι' ὅλας τὰς μετὰ τῶν συμβαλλομένων Χωρῶν ἐμπορευματικᾶς συναλλαγᾶς, δ) εἰς τὰς ἀναμενομένας, συνεπείᾳ τῆς συμφωνίας, βαθείας καί ἐκτεταμένας ἀναδιαρθρώσεις καί ἀνακατατάξεις εἰς τοὺς

πλείστους τομείς τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, αἵτινες βραχυχρονίως θὰ ἔχωσιν ἄμεσον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς ἀποδόσεως φορολογικῶν ἐσόδων (ἐξαφάνισις ἐπιχειρηματικῶν μονάδων ὀριακοῦ κόστους, ἀναστολή ἐργασιῶν ἐτέρων πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῆς παραγωγῆς των ἢ ἀνανέωσιν τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ των ἢ προπαρασκευὴν τῆς συγχωνεύσεώς των μὲ ἄλλας κ.λ.π.). Αἱ δυσμενεῖς ὁμως αὐτὰ ἐξελίξεις εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀσφαλῶς θὰ ἀντισταθμισθῶσι, συνεπεῖα ἐτέρων ἐκ τῆς Συμφωνίας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. ἀναμενομένων εὐμενῶν οἰκονομικῶν καὶ συνεπῶς καὶ δημοσιονομικῶν ἐξελίξεων, ὡς :

α) ἡ αὐξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἐκ τῶν ὀγκωδῶν ἐπενδύσεων εἰς τε τὸν ἰδιωτικὸν καὶ τὸν δημόσιον τομέα καὶ β) ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ καὶ ἡ αὐξησις τοῦ ὄγκου τῶν συναλλαγῶν. Πέραν τούτου, ἡ μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. συμφωνία δὲν παρεμποδίζει τὴν ἐξεύρεσιν ἐτέρων πόρων ἀναπληρώσεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐσόδων, ἅτινα ἀπόλλυνται συνεπεῖα τῆς συνδέσεως, ἀρκεῖ οἱ νέοι οὔτοι πόροι νὰ εἶναι ἄφ' ἑνὸς μὲν ἀδιάβλητοι, ἀπὸ ἀπόψεως ὑποχρεώσεων τῆς Χώρας μας ἔναντι τῶν συνεταιρίων τῆς Ε.Ο.Κ., ἄφ' ἐτέρου δὲ οὐδέτεροι ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιπτώσεως ἐπὶ τοῦ κόστους ἑλληνικῶν προϊόντων, συναγωνιζομένων τὰ ὁμοειδῆ ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Ε.Ο.Κ. εἰσαγόμενα ξένα τοιαῦτα.

7. Ἐπείγουσα, συνεπῶς, ὑφίσταται ἡ ἀνάγκη, διὰ τὴν λήψιν μέτρων μεταρρυθμίσεως τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς, ἐν ὧσι τῶν δεδομένων τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἐπιβαλλομένης νέας οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Γενικῶς ἡ νέα φορολογικὴ πολιτικὴ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν :

α) τοὺς ἐπιδιωκτέους σκοπούς, ὡς πρὸς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ κόστους καὶ τῶν τιμῶν τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς, ὡς πρὸς τὴν διαμόρφωσιν τῶν εἰσοδημάτων καὶ ὡς πρὸς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ κεφαλαίου, β) τὴν φοροδοτικὴν ἰκανότητα τῆς οἰκονομίας ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς καὶ τῶν φορολογικῶν ὑποκειμένων κατὰ εἰσοδηματικὰς τάξεις, γ) τὴν στάθμην τῆς φορολογικῆς συνειδήσεως ἐν Ἑλλάδι, δ) τὴν ποιοτικὴν καὶ ποσοτικὴν ἐπάρκειαν τῶν Δημοσιονομικῶν τοῦ Κράτους Ὑπηρεσιῶν, πρὸς ἐφαρμογὴν συγκεκριμένης φορολογικῆς πολιτικῆς, ε) τὰς ἀνάγκας τῶν ἐξωτερικῶν συναλλαγῶν καὶ ἰδίᾳ τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια θέτει ἡ σύνδεσις μας μὲ τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ στ) τὰς ἀνάγκας τοῦ μακροχρονίου δημοσίου προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως — δέον νὰ ἀποβλέψη εἰς τὴν ἐπίτευξιν δύο βασικῶν σκοπῶν, ἥτοι, πρῶτον, εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν συγκεκριμένων, ὡς εἴρηται ἐν σημείοις 3 καὶ 5 οἰκονομικῶν καὶ δημοσιονομικῶν σκοπῶν καὶ δεύτερον εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν παλαιῶν τριῶν βασικῶν αἰτημάτων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἥτοι, α) τῆς ἀπλοποιήσεως, ἐνοποιήσεως καὶ ἀποσαφηνίσεως τοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἐν Ἑλλάδι, β) τῆς ἐπιτεύξεως ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης ἐν τῇ κατανομῇ τῶν φορολογικῶν βαρῶν καὶ γ) τῆς ἐλαφρύνσεως τοῦ φορολογικοῦ βάρους, διὰ τὰς μικρὰς καὶ μεσαίας εἰσοδηματικὰς τάξεις.

8. Εἰδικώτερον, διὰ τὴν ἐναρμόνισιν τοῦ φορολογικοῦ ἡμῶν συστήματος πρὸς τὰς ἐκ τῆς συμφωνίας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. ἀπορροεῦσας ὑποχρεώσεις καὶ συνθήκας, ἐπιβάλλεται :

α) νὰ μελετηθῇ συγκριτικῶς ἡ *συνολικὴ φορο-*

λογική επιβάρυνσις, παρ' ἡμῖν καὶ εἰς ἐκάστην τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Πράγματι, ἡ διαφοροτικὴ φοροπέσις, εἴτε αὕτη ἀφορᾷ τοὺς ἀμέσους (ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου), εἴτε ἰδίᾳ τοὺς ἐμμέσους φόρους (ἐπὶ τῆς παραγωγῆς, τῆς κυκλοφορίας, τῆς καταναλώσεως ἀγαθῶν καὶ ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν ἢ τῆς δαπάνης ἐν γένει), δυνατὸν νὰ νοθεύσῃ, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, τὰς συνθήκας ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ, τὰς ὁποίας θεσπίζει ἡ συμφωνία συνδέσεώς μας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Μία βαθμιαία *ἐναρμόνισις τῶν φορολογικῶν συστημάτων* τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν καὶ μίαν ἐξισορρόπησιν τῆς συνολικῆς φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν οἰκονομιῶν αὐτῶν καὶ συνεπῶς τὴν ἄρσιν παντός, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἐμποδίου εἰς τὸν μεταξὺ αὐτῶν συναγωνισμόν, β) νὰ ἐφαρμοσθῇ παρ' ἡμῖν *ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ διακρίσεως*, ἣν ἐπιβάλλει ἡ συμφωνία εἰς τὴν φορολογικὴν μεταχείρισιν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων ἔναντι τῶν ἐκ τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. τοιούτων ἢ μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων, γ) νὰ ληφθῶσι μέτρα ἀποφυγῆς τῆς *διπλῆς φορολογίας* μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ., εἴτε διὰ τῆς ἐν προκειμένῳ μονομεροῦς θεσπίσεως κανόνων ἐσωτερικοῦ δικαίου, εἴτε διὰ τῆς συνομολογήσεως διεθνῶν φορολογικῶν συμβάσεων καὶ δ) νὰ καταργηθῶσι τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα *προστατευτικὰ φορολογικὰ μέτρα*, ἀπαγορευόμενα ὑπὸ τῆς συμφωνίας.

9. Διὰ τὴν ἄρσιν, ἐξ ἄλλου, τῶν *φορολογικῆς φύσεως ἐπιβαρύνσεων τοῦ κόστους* τῶν ἐγχωρίων προϊόντων, ἐπιβάλλεται μία *γενικὴ κάθαρσις τοῦ συστήματος φόρων*, τόσον τῶν εἰσπραττομένων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ τῶν ὑπὲρ τρίτων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, καὶ ἀπαλλαγὴ αὐτοῦ ἀπὸ τὴν πληθύν τῶν μὴ ἀποδοτικῶν, ἀλλ' ἐπιβαρυντικῶν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς, φόρων. Μία ριζικὴ ἀναμόρφωσις ἰδίᾳ τοῦ συστήματος τῶν ἐμμέσων ἐπὶ τῆς παραγωγῆς — κυκλοφορίας — καταναλώσεως, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν φόρων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίπτωσις ἐπὶ τοῦ κόστους εἶναι ἐμφανῆς, κατέστη πλέον ἀπολύτως ἀναγκαία, μετὰ τὴν σύνδεσίν μας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ὑπογραμμίζομεν τὴν μεγίστην σπουδαιότητα ἀναμορφώσεως τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος συστήματος *φόρου κύκλου ἐργασιῶν* καὶ τῶν λοιπῶν *φόρων καταναλώσεως*, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα οἱ φόροι οὗτοι βαρύνωσιν, ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον, τὸ κόστος τῶν ἐγχωρίων προϊόντων. Ἡ ἀναμόρφωσις ὅμως αὕτη δεόν νὰ ἐπιχειρηθῇ μετὰ προσεκτικὴν μελέτην τῶν ἀντιστοίχων θεσμῶν τῶν Χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐλληνικῆς ἀγορᾶς.

10. Ἐν σχέσει μὲ τὴν παροχὴν *φορολογικῶν κινήτρων*, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν ὡς εἴρηται ἀνωτέρω οἰκονομικῶν σκοπῶν, ὁμοίως, ἐνδείκνυται ἡ ταχεῖα λήψις τῶν ἀκολουθῶν φορολογικῶν μέτρων (1) :

1) Τὰ πλεῖστα τῶν προτεινομένων κατωτέρω μέτρων περιλαμβάνονται εἰς μὴ δημοσιευθεῖσαν Ἐκθεσιν τῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰω. Κούλη Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Δημοσιονομικῶν θεμάτων, συσταθείσης παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Συντονισμοῦ, τῆς ὁποίας ἡμῖν μέλος.

1. Διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος τῶν ἐπιχειρήσεων

Α'. Φορολογικὰ κίνητρα πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐκσυγχρονισμόν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν παρεσχέθησαν ἢ παρεσχέθησαν εἰς οὐχί ἐπαρκῆ ἔκτασιν :

α) Φορολογικὴ εὐνόησις τῶν εἰς παραγωγικὰς ἐπενδύσεις διατιθεμένων κερδῶν.

β) Δασμολογικὴ ἀτέλεια τῶν εἰσαγομένων μηχανημάτων.

γ) Ἐπιταχυνομένη ἀπόσβεσις τῶν παγίων περιουσιακῶν στοιχείων τῶν ἐπιχειρήσεων.

Β'. Φορολογικὰ μέτρα πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς δημιουργίας μεγάλων παραγωγικῶν μονάδων :

α) Κατάργησις τῶν ὑφισταμένων εἰς τὴν νομοθεσίαν περὶ φόρου εἰσοδήματος, περὶ φόρου μεταβιβάσεως καὶ περὶ τελῶν χαρτοσήμου περιορισμῶν, τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς προϋποθέσεις φορολογικῆς εὐνοήσεως τῆς συγχωνεύσεως ἐπιχειρήσεων (νομικὴ μορφή τῶν πρὸς συγχώνευσιν ἐπιχειρήσεων, ἐλάχιστον μετοχικὸν κεφάλαιον κ.λ.π.).

β) Ἐπέκτασις τῶν σήμερον ἰσχυουσῶν, διὰ τὴν συγχώνευσιν ἐπιχειρήσεων, ἀπαλλαγῶν ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν μετατροπῆς προσωπικῶν ἢ ἀτομικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς ἀνωνύμους ἐταιρίας.

γ) Ἐπέκτασις τῶν ἐν ἰσχύϊ φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν ἢ εὐνοιῶν, διὰ τὴν συγχώνευσιν ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς περιπτώσεις συγχωνεύσεως ἢ μετατροπῆς ἀτομικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ προσωπικῶν ἐταιριῶν εἰς ἐταιρίας περιωρισμένης εὐθύνης.

Γ'. Δοιπὰ μέτρα συμπληρωματικὰ τῶν ἀνωτέρω φορολογικῶν :

α) Περαιτέρω ἐνίσχυσις τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας παρεχομένης εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν προστασίας, διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως εἰς ταύτην μεγαλυτέρων τῶν σήμερον εὐνοιῶν, κατὰ τὴν χορήγησιν παραγγελιῶν ὑπὸ τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ τῶν ὀργανισμῶν κοινῆς ὠφελείας.

β) Ἀναγνώρισις εἰς τὰ εἰλικρινῆ λογιστικὰ βιβλία Γ' καὶ Δ' κατηγορίας τηρούσας ἐπιχειρήσεις τοῦ δικαιώματος ἐκπτώσεως τῶν ζημιῶν αὐτῶν ἐκ τῶν κερδῶν τῶν ἐπομένων οἰκονομικῶν χρήσεων, μέχρι πλήρους συμψηφισμού, ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ.

Δ'. Φορολογικὰ μέτρα πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν ὑπὸ τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν παρεμβαλλομένων ἐμποδίων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγικότητος.

Διαρρῦθμισις ἐν γένει τοῦ ἐν ἰσχύϊ συστήματος φόρου κύκλου ἐργασιῶν, κατὰ τρόπον ἐξασθενίζοντα τὴν ἀνασχετικὴν ἐπίδρασιν, τὴν ὅποیان ὁ φόρος οὔτος ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος (μὴ φορολογικὸν διαφορισμὸν ἐπὶ εὐνοίᾳ χαμηλῆς παραγωγικότητος μεταποιητικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐξασφάλισις

ἴσων ὄρων ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων μεταποιήσεως, μὴ ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ φόρου οὐχὶ βασικῶν εἰδῶν ἢ εἰδῶν πολυτελείας, ἐνιαίον χαμηλὸν συντελεστὴν φόρου).

Ε'. Φορολογικὰ μέτρα εὐνοήσεως τῆς ἐν τῇ Χώρα εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων πρὸς ἐπένδυσιν.

Περαιτέρω διευκόλυνσις, διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 2687/1953 προβλεπομένων φορολογικῶν μέσων, τῆς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσροῆς κεφαλαίου καὶ ἐπενδύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμεδαπὴν, ἐν ὄψει καὶ τῆς φορολογικῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐκ τῆς ἐπενδύσεως προσόδων ὑπὸ τῆς φορολογούσης ταῦτα χώρας - κατοικίας τοῦ ξένου κεφαλαιούχου.

2. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν νέων παραγωγικῶν κλάδων ἢ καθυστερημένων οἰκονομικῶς περιοχῶν τῆς χώρας

Α'. Χορήγησις εἰς ἐπιχειρήσεις, ἰδρυθησομένας εἰς ἐπιλεγχομένους παραγωγικούς κλάδους ἢ ἐπιλεγχομένους περιοχὰς μερικῆς πολυετοῦς ἀναστολῆς καταβολῆς φόρου εἰσοδήματος διὰ τὰ κέρδη αὐτῶν.

Β'. Παροχὴ εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις τοῦ δικαιώματος σχηματισμοῦ ἐπὶ τριετίαν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας των, ἀφορολογίτου ἀποθεματικοῦ μέχρι ποσοστοῦ 25% τῶν ἐτησίων κερδῶν αὐτῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν καλύψεως ἐνδεχομένων ζημιῶν κατὰ τὴν ἐν λόγῳ τριετίαν.

Γ'. Παροχὴ οὐσιώδους μειώσεως, διὰ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως ἐκάστης ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων, τοῦ συντελεστοῦ τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν, τῆς ἐπιβαρύνσεως ἐκ τελῶν χαρτοσήμου καὶ ἐκ φόρων ὑπὲρ τρίτων.

3. Διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τὴν κοινωνικοοικονομικῶς σκόπιμον τοποθέτησιν τῶν ἀποταμιεύσεων

Α'. Διατήρησις τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐκ καταθέσεων ἀποταμιεύσεως παρὰ Τραπεζαῖς τόκων ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδήματος.

Β'. Χορήγησις εἰς πάντα φορολογούμενον ἐκ τοῦ πρὸς φορολογίαν εἰσοδήματος αὐτοῦ ἐκάστου ἔτους ἀφορολογίτου ἐκπτώσεως, λόγῳ ἀποταμιεύσεως εἰς κατάθεσιν ἐπὶ προθεσμίᾳ.

Γ'. Παροχὴ βραβείου ἐπὶ τῆς ἀποταμιεύσεως ὑπὸ μορφήν καθιέρωσεως λαχειοφόρων καταθέσεων.

Δ'. Εἰς τὰς ὑπὸ μορφήν ἀσφαλειῶν ζωῆς παρ' ἑλληνικαῖς ἀσφαλιστικαῖς ἐταιρεῖαις, ἀποταμιεύσεις, καθιέρωσις τῆς ρήτρας συναλλάγματος εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ συμβόλαια ζωῆς καὶ θέσπισις ὑπὲρ τῶν μικτῶν ἀσφαλειῶν ζωῆς, ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδήματος τοῦ ἐτησίως καταβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιζομένου ποσοῦ ἀσφαλείας, καθ' ὃ μέρος τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ κυρίως ἀσφάλιστρον.

Ε'. Εἰς τὰς ἀπλᾶς ἀσφαλείας ζωῆς, παροχὴ πλήρους ἀπαλλαγῆς ἐκ τοῦ

φόρου κληρονομιῶν, διὰ τὸ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἠσφαλισμένου εἰσπραχθη-
σόμενον ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου ποσὸν ἀσφαλείας.

ΣΤ'. Εἰς τὰς ἐπενδύσεις εἰς μετοχάς: α) ἀπαλλαγὴ ἐκ τοῦ φόρου εἰσοδή-
ματος φυσικῶν προσώπων τοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς ἀπολήψεως μερισμάτων
ὑπὸ τῶν κατόχων προνομιούχων ἢ κοινῶν μετοχῶν, β) μερική ἀπαλλαγὴ τοῦ
ἀποταμιευομένου εἰσοδήματος φυσικῶν προσώπων τοῦ ἐπενδυομένου εἰς νεο-
εκδιδομένας κοινὰς ἢ προνομιούχους μετοχὰς πληρούσας τὰς προϋποθέσεις τοῦ
νόμου 3746, γ) ἀπαλλαγὴ ἐκ πάσης φύσεως κρατικῶν φόρων καὶ ὑπὲρ τρίτων
φόρων τῶν οἰκιοθελῶν παροχῶν τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν λειτουρ-
γουσῶν ὑπὸ μορφήν ἀνωνύμου ἐταιρείας, πρὸς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν, πέραν
τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἀποδοχῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν μορφήν παραχωρη-
σεως εἰς αὐτὸ νεοεκδιδομένων μετοχῶν αὐτῆς.

Ζ'. Διαρρυθμισίς τοῦ συστήματος φόρων ἐπὶ εἰδῶν πολυτελείας, ἐπὶ τῶ
τέλει ἀποβαρύνσεως καταναλώσεως τῶν εἰδῶν τούτων.

Η'. Φορολογικὴ ἀποθάρρυνσις τῶν ἐπενδύσεων εἰς πολυτελεῖς οἰκοδομάς.

Θ'. Δραστηκὸς περιορισμὸς τῶν μὴ δικαιολογημένων, βάσει κριτηρίων
οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἢ ἐπιτακτικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, φορολογικῶν
ἀπαλλαγῶν.

11. *Διὰ τὴν ἐξάλειψιν, τέλος, παρ' ἡμῖν, τῆς φοροδιαφυγῆς* (νοουμέ-
νης ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπὸ τοῦ φορολογουμένου παραλείψεως, ἠθε-
λημένης ἢ μὴ, ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῶν κειμένων νόμων προκυπτουσῶν φορο-
λογικῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων ἢ τῆς ἑλλιποῦς ἐκπληρώσεως αὐτῶν), ἐπιβάλλ-
εται, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ἡ λήψις τῶν κάτωθι νομοθετικῶν ἢ διοικητικῶν
μέτρων :

Α'. Διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ χαμηλοῦ ἐπιπέδου φορολογικῆς ἠθικῆς :
α) Ἡ διὰ παντὸς προσφόρου μέσου διαφώτισις τῶν φορολογουμένων, ἰδίᾳ
διὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν ὀργανώσεων, ἐπὶ τῆς ἰερότητος τοῦ φορο-
δοτικοῦ καθήκοντος τοῦ πολίτου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν βασικῶν
σκοπῶν τῆς πολιτείας, β) ἡ μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπὶ μέρους παραγω-
γικῶν τάξεων συχνὴ καὶ εἰλικρινῆς συνεργασία τῶν ὀργάνων τῆς Φορολογι-
κῆς Ἀρχῆς, τόσον κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν πάταξιν
τῆς φοροδιαφυγῆς κατὰ ἐπαγγελματικὰς τάξεις, γ) ἡ θέσπισις αὐστηρῶν κυ-
ρῶσεων πάσης μορφῆς (ἠθικῶν, χρηματικῶν, πιστοδοτικῶν, συναλλαγματι-
κῶν κλπ.) κατὰ τῶν διαπιστουμένων φοροφυγᾶδων, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶν ἀμοιβῶν
καὶ πάσης μορφῆς διευκολύνσεων, διὰ τοὺς νομοταγεῖς φορολογουμένους.

Β'. Ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα τῶν συντελεστῶν ὄλων τῶν φόρων καὶ τῆς
κλιμακώσεως τῆς φορολογητέας ὕλης, ἐπὶ τῶ σκοπῶ *ἀναδιαρθρώσεως τοῦ
φορολογικοῦ βάρους*, ἵνα τοῦτο καταστῇ *ὑποφερτόν, δίκαιον* καὶ *ἴσον*, ἐν
σχέσει εὐθείᾳ πρὸς τὴν πραγματικὴν φοροδοτικὴν ἱκανότητα τῶν διαφόρων
εἰσοδηματικῶν τάξεων καὶ ἵνα μὴ καταπνίγη τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν
εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα.

Γ'. Ριζικὴ ἀναδιοργάνωσις : α) τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Φορολογίας τοῦ

Υπουργείου Οικονομικῶν, β) τῆς Οικονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως καὶ γ) τῶν περιφερειακῶν Φοροτεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἰδίως ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς ἐνισχύσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μεταβολῆς μεθόδων ἐργασίας καὶ ἐν πολλοῖς καὶ νοοτροπίας αὐτοῦ. Ἐνδείκνυται ὁμοίως ἢ ἐπείγουσα λήψις μέτρων ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀνυψώσεως τῆς θέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω Ὑπηρεσιῶν.

Δ'. Ἀπλῆ, σαφῆς καὶ ὀρθῆ νομοτεχνικὴ διατύπωσις τῶν φορολογικῶν νόμων καὶ κανονιστικῶν διατάξεων, ὡς καὶ τῶν ἐγκυκλίων διαταγῶν καὶ ὁδηγιῶν πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἄλλοτε καλόπιστον καὶ ἄλλοτε κακόπιστον ἐρμηνείαν τῶν φορολογικῶν κειμένων καὶ διαφυγὴν ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν φορολογικῶν ὑποχρεώσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐξαλείψῃ ἢ θὰ περιορίσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἕτερον κακόν, ἥτοι τὰς συχνὰς τροποποιήσεις τῶν φορολογικῶν διατάξεων πρὸς ἀποσαφήνισιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῶν, ὡς ἀνεπαρκῶς ἢ μὴ ὀρθῶς ἀρχῆθεν διατυπωθεισῶν, πρὸς μεγάλην σύγχυσιν τῶν τε ἐλεγκτικῶν καὶ βεβαιωτικῶν φοροτεχνικῶν ὀργάνων καὶ τῶν φορολογουμένων. Ἐπιβάλλεται ὁμοίως ἢ ταχεῖα νομοθετικῆ ἢ διοικητικῆ κωδικοποίησις τῆς δημοσιονομικῆς νομοθεσίας.

Ε'. Ἀποφυγὴ τῆς ἀναδρομικῆς ἐπιβολῆς φόρων.

ΣΤ'. Ἀποφυγὴ τῆς διπλῆς φορολογίας.